

Bijlage 1

Deze bijlage bevat een uitgebreidere beschrijving van de drie rollen die NLR in de toekomstige samenwerking met IenW en marktpartijen vervult: de communityrol, de partnerrol en de rol als kennisinstelling. Deze rolverdeling is ontwikkeld om de samenwerking tussen IenW, NLR en marktpartijen te verduidelijken, inzichtelijker te maken en kwalitatief te versterken.

Door deze nieuwe structuur ontstaat een duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden, meer transparantie in kennisdeling en een beter functionerend systeem voor beleidsontwikkeling, adviesdiensten en instrumentariumontwikkeling.

Wat verandert er en waarom?

Met de introductie van de communityrol en partnerrol verandert vooral de manier waarop kennis en instrumentarium van NLR beschikbaar komen voor zowel IenW als de markt. NLR wordt geen marktpartij binnen ROK-LV3, maar vervult een transparante, niet-commerciële rol als centrale kennisinstelling. Hierdoor krijgen marktpartijen bij opdrachten in de ROK LV3 gelijke toegang tot dezelfde kennisbasis van NLR.

De introductie van de ROK NLR is bedoeld om rollen te verduidelijken en (de schijn van) conflicterende belangen te verminderen. Het beoogt niet om marktwerkzaamheden te verplaatsen naar ROK NLR.

De werkzaamheden van NLR richten zich op:

- ontwikkeling, beheer en validatie van beleidsinstrumentarium (rekenmodellen, methodieken, datasets), inclusief versiebeheer, documentatie en referentietesten.
- inhoudelijke duiding van state-of-the-art en (waar nodig) contra-expertise op door marktpartijen geleverde producten.
- internationale technische representatie/participatie namens IenW waar specifieke expertise vereist is.
- Faciliteren van transparante kennisontsluiting richting de ROK-LV3-community (spelregels, toegangsnormen, changelogs).

De werkzaamheden van marktpartijen onder ROK LV3 richten zich op:

- adviesdiensten en toepassingsopdrachten (studies, analyses, rapportages, scenario's, etc.) voor IenW.
- implementatie-/toepassingssoftware voor eindgebruik (bijv. webservices, rekentools, integraties), inclusief beheer van die toepassingen.
- (door)ontwikkeling van implementaties/toepassingen die het instrumentarium benutten, binnen de kaders van de uitvraag.

Voor IenW betekent het op deze manier dat één centrale kennispartner beschikbaar komt, zodat de kwaliteit, consistentie en actualiteit van beleidsinstrumenten en kennisvergaring wordt versterkt.

1. Communityrol

De communityrol heeft als doel om marktpartijen laagdrempelig toegang te geven tot kennis en instrumentarium die NLR met publieke middelen heeft ontwikkeld, en om (gezamenlijke) (door)ontwikkeling van instrumentarium te faciliteren. De community bestaat uit IenW, NLR en alle partijen binnen ROK-LV3. NLR maakt géén onderdeel uit van consortia in ROK-LV3.

Binnen de communityrol worden vier thema's onderscheiden.

1.1 Kennisinbreng en -ontsluiting

NLR stelt kennis beschikbaar ter ondersteuning van marktpartijen die adviesdiensten leveren aan IenW.

Het gaat hierbij om kennis die:

- door NLR is ontwikkeld vanuit de rijksbijdrage in de rol als kennisinstelling, en
- door NLR is opgebouwd via deelname in internationale gremia (zoals ICAO en EASA) of via de partnerrol.

Het uitgangspunt is dat alle marktpartijen binnen ROK-LV3 bij aanbesteding van NOK's binnen de relevante percelen gelijke toegang tot deze kennis krijgen, om een gelijk speelveld te waarborgen en om verschillen in toegang tot informatie te voorkomen.

Vormen van kennisoverdracht kunnen zijn:

- kennissessies;
- papers, handleidingen en (white)papers;
- ontwikkelroadmaps;
- presentaties of demonstraties van instrumentarium.

1.2 Instrumentariumontwikkeling en -beheer

NLR ontwikkelt en beheert instrumentarium vanuit een niet-commercieel, belangeloos perspectief. Het gaat om:

- rekenmodellen en datasets;
- rekenvoorschriften en methodieken;
- handleidingen en technische richtlijnen.

Het doel is een consistente en langdurige ontwikkelstrategie voor beleidsinstrumentarium, waarbij:

- de kwaliteit van modellen en datasets wordt geborgd;
- marktpartijen kunnen bijdragen aan implementatie, toepassingen of doorontwikkeling;
- IenW de koers bepaalt en opdrachtgever is voor werkzaamheden van NLR.

NLR fungeert als inhoudelijke spil in de community en gaat actief de dialoog aan met marktpartijen om:

- behoeften en ideeën op te halen;
- wensen voor (door)ontwikkeling te verzamelen;
- relevante werkzaamheden te prioriteren.

Marktpartijen kunnen specifieke implementaties ontwikkelen onder ROK LV3, waarbij:

- NLR prototypes, validaties en integraties verzorgt;
- marktpartijen toepassingen bouwen voor eindgebruik (bijv. webservices, rekentools, software).

Voorbeeld:

NLR levert een prototype voor een nieuw rekenmodel voor niet-CO₂-effecten. Een marktpartij ontwikkelt operationele software waarmee dit model breed gebruikt kan worden. NLR valideert of deze implementatie voldoet aan de inhoudelijke doelen.

1.3 Opdrachtverlening binnen de community

Binnen de opdrachtverlening worden drie fasen onderscheiden waar NLR mogelijk een rol kan hebben.

1. Voorbereidingsfase – kennisdeling voorafgaand aan uitvragen

IenW initieert de dialoog tussen NLR en marktpartijen. NLR deelt relevante kennis voorafgaand aan de aanbesteding, zodat:

- alle marktpartijen gelijke toegang hebben tot dezelfde kennis;
- er geen informatievoordelen ontstaan voor bepaalde partijen;
- innovatie en kwaliteit van inschrijvingen worden gestimuleerd.

Indien uit deze dialoog blijkt dat kennis van NLR cruciaal is voor een specifieke opdracht, krijgt NLR parallel onder ROK NLR een eigen opdracht van IenW.

2. Aanbestedingsfase – transparantie

IenW maakt in de uitvraag expliciet:

- welke bijdrage van NLR relevant is;
- welke werkzaamheden door NLR al zijn uitgevoerd of zullen worden uitgevoerd;
- welke afhankelijkheden er kunnen zijn.

Vragen hierover worden beantwoord via de Nota van Inlichtingen.

3. Uitvoeringsfase – parallelle opdrachten

Indien een opdracht gezamenlijk wordt ingevuld door NLR en een marktpartij:

- worden afhankelijkheden, interfaces en planning expliciet vastgelegd in afzonderlijke opdrachten en een gezamenlijk projectplan;
- is IenW eindverantwoordelijk en stuurt integraal op inhoud, tijd en middelen.

1.4 Communitygovernance

Voor een effectieve samenwerking wordt een governance-structuur ingericht waar partijen gezamenlijk spelregels ontwikkelen over:

- kennisdeling en instrumentariumontsluiting;
- periodieke overleggen en werkgroepen;
- transparantie;
- intellectueel eigendom;
- marktconforme beprijzing waar relevant;
- beheer van instrumentarium en data;
- rollen, taken en verantwoordelijkheden;
- vergoedingen.

NLR onderhoudt deze spelregels en zorgt voor periodieke afstemming met marktpartijen.

Voor intellectueel eigendom geldt het regime van de ARVODI 2025. Marktpartijen behouden eigendom over zelfstandig ontwikkelde implementaties, tenzij anders overeengekomen.

IenW is eindverantwoordelijk en eindbeslisser bij prioritering, toelating van resultaten en geschilbeslechting. Evaluatiemomenten worden periodiek ingepland om zo de werking optimaal te krijgen en houden.

2. Partnerrol

De partnerrol is bedoeld om IenW beleidsmatig en inhoudelijk te kunnen versterken via directe toegang tot kennis en expertise van NLR.

De partnerrol bestaat uit drie onderdelen.

2.1 Kennispartner voor beleidsmedewerkers

NLR ondersteunt IenW door kennisdeling in drie vormen:

- State-of-the-art duiding: NLR geeft inzicht in de huidige stand van kennis, techniek en instrumentarium.
- Kennis aan tafel: NLR-experts nemen deel aan beleids- en projectoverleggen bij IenW.
- Contra-expertise: NLR voert inhoudelijke verificaties uit op producten die door marktpartijen zijn opgesteld.

Deze ondersteuning is gericht op beleidsinhoudelijke versterking. De inzet van “kennis aan tafel” en “contra-expertise” is niet exclusief voor NLR. IenW kan deze vormen van ondersteuning – afhankelijk van onderwerp, beschikbaarheid en gewenste expertise – ook bij marktpartijen beleggen.

2.2 Kennispartner in de voorbereidingsfase van aanbestedingen

NLR ondersteunt IenW door:

- het inzichtelijk maken van benodigde kennis;
- technische achtergronden toe te lichten;
- kwaliteitsrisico's te benoemen;
- ontwerpkeuzes van instrumentarium te duiden;

waardoor IenW marktvragen binnen ROK LV 3 scherper kan formuleren. Bij dit laatste is NLR niet betrokken.

Alle relevante kennis die in de voorbereidingsfase door NLR met IenW wordt gedeeld, wordt transparant en bij de aanbesteding van een NOK ook gedeeld met marktpartijen via de aanbestedingsdocumenten.

NLR past een protocol toe ter voorkoming van (de schijn van) belangenverstrengeling, waaronder scheiding van rollen/teams.

2.3 Internationale representatie

NLR vertegenwoordigt IenW in internationale werkgroepen, zoals ICAO, AIRMOD of EASA-comités, wanneer specifieke technische expertise nodig is.

De kennis die NLR hierbij opdoet:

- wordt gedeeld met IenW;
- wordt – indien relevant – ook gedeeld binnen de community en doorontwikkeld in instrumentarium.

3. NLR als kennisinstelling

NLR ontvangt via de "Subsidieregeling instituten voor toegepast onderzoek" een rijksbijdrage voor het uitvoeren van toepassingsgericht onderzoek. Dit omvat:

- fundamenteel onderzoek;
- industrieel onderzoek;
- experimentele ontwikkeling;
- beheer van strategische onderzoeksfaciliteiten;
- verspreiding van kennis.

NLR stelt jaarlijks een onderzoeksprogramma op waarin maatschappelijke en beleidsrelevante kennisbehoeften worden verwerkt.

Indien:

- IenW een kennisbehoefte heeft,
- de huidige staat van kennis onvoldoende is bij NLR of marktpartijen,

dan kan nieuwe kennis worden ontwikkeld binnen de subsidieprogramma's. Wanneer deze kennis in de beleidscontext toepasbaar is, kan zij vervolgens worden ontsloten binnen de community, binnen de kaders van staatssteunregels.